

Näringsdepartementet

Remissmissiv Förslag till förordning om stöd för att främja fri kollektivtrafik för ungdomar

Remissinstanser

Myndigheten för delaktighet

Statens skolverk

Trafikverket

Statskontoret

Kollektivtrafikmyndigheten i Blekinge län

Kollektivtrafikmyndigheten i Dalarnas län

Kollektivtrafikmyndigheten i Gotlands län

Kollektivtrafikmyndigheten i Gävleborgs län

Kollektivtrafikmyndigheten i Hallands län

Kollektivtrafikmyndigheten i Jämtlands län

Kollektivtrafikmyndigheten i Jönköpings län

Kollektivtrafikmyndigheten i Kalmar län

Kollektivtrafikmyndigheten i Kronobergs län

Kollektivtrafikmyndigheten i Norrbottens län

Kollektivtrafikmyndigheten i Skåne län

Kollektivtrafikmyndigheten i Stockholms län

Kollektivtrafikmyndigheten i Sörmlands län

Kollektivtrafikmyndigheten i Uppsala län

Kollektivtrafikmyndigheten i Värmland

Regionförbundet Västerbottens län

Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Kollektivtrafikmyndigheten i Västmanlands län

Kollektivtrafikmyndigheten i Västra Götalands län

Kollektivtrafikmyndigheten i Örebro län

Kollektivtrafikmyndigheten i Östergötlands län

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)

Sveriges kommuner och landsting (SKL)

Funktionsrätt Sverige

Lika unika – Federationen mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning

DHR, Delaktighet, Handlingskraft, Rörelsefrihet

Arboga kommun

Arjeplog kommun

Arvika kommun

Borås kommun

Emmaboda kommun

Göteborgs kommun

Hofors kommun

Kiruna kommun

Kungsbacka kommun

Kungälv kommun

Leksands kommun

Ljusdals kommun

Lunds kommun

Motala kommun

Mönsterås kommun

Strängnäs kommun

Tanums kommun

Tierps kommun

Timrå kommun

Trelleborgs kommun

Vallentuna kommun

Varbergs kommun

Vännäs kommun

Värnamo kommun

Växjö kommun

Ystads kommun

Åre kommun

Älvsbyns kommun

Örnsköldsviks kommun

Övertorneås kommun

Remissvaren ska ha kommit in till Näringsdepartementet senast den 9 mars 2018. Svaren bör lämnas både på papper och per e-post. Ange diarienummer N2018/00192/SUBT och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

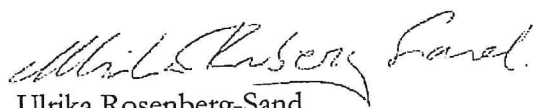
I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i förordningen. Om remissen är begränsad till en viss del av

stödordningen, anges detta inom parentes efter remissinstansens namn i remisslistan. En sådan begränsning hindrar givetvis inte att remissinstansen lämnar synpunkter också på övriga delar.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss – hur och varför (SB PM 2003:2). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Ulrika Rosenberg-Sand
Departementsråd

Förordning om stöd för att främja fri kollektivtrafik för ungdomar;

utfärdad Klicka här för att ange datum..

Regeringen föreskriver följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om rätt för den myndighet som ansvarar för den regionala kollektivtrafiken i varje län att, i mån av tillgång på medel, få bidrag för att skapa förutsättningar för att erbjuda skolungdomar att resa avgiftsfritt med linjeförd kollektivtrafik under sommarlovet. Erbjudandet ska rikta sig till alla skolungdomar som är folkbokförda i länets kommuner och som respektive vårtermin lämnar antingen årskurserna 6–9 i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan eller sameskolan eller år 1 och 2 i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan. För elever i specialskolan ska erbjudandet även rikta sig till de elever som lämnar årskurs 10.

I denna förordning avses med *kollektivtrafik* detsamma som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 av den 23 oktober 2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70.

2 § Denna förordning är meddelad med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen.

3 § Bidrag lämnas till den regionala kollektivtrafikmyndigheten.

4 § Bidraget ska fördelas till regionala kollektivtrafikmyndigheter som ansöker om bidrag efter ett fördelningstal som bestäms av regeringen för varje regional kollektivtrafikmyndighet. Fördelningstalet utgår från antalet skolungdomar per län, enligt 1 §.

Fördelningstalet ska bestämmas innan ansökningstiden enligt 6 § går ut.

Ansökan och beslut

5 § Trafikverket prövar frågor om bidrag enligt denna förordning.

6 § En ansökan om bidrag ska ha kommit in till Trafikverket senast den xx innevarande år.

7 § När ansökningstiden enligt 6 § har gått ut ska Trafikverket pröva samtliga inkomna ansökningar.

Trafikverket betalar ut bidraget.

8 § Den som ansöker om bidrag ska på begäran av Trafikverket inom den tid som verket bestämmer lämna de uppgifter som behövs för prövningen. Om sökanden inte följer en sådan begäran, får ansökan prövas i befintligt skick.

Återbetalning och återkrav

9 § Den som har fått bidrag är återbetalningsskyldig om bidraget har beviljats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren skäligen borde ha insett detta.

På bidrag som krävs tillbaka ska ränta betalas från och med den dag som infaller en månad efter det att beslut om återkrav har fattats och efter en räntesats som vid varje tidpunkt överstiger statens utlåningsränta med två procentenheter.

Om någon är återbetalningsskyldig ska Trafikverket besluta att helt eller delvis kräva tillbaka bidraget jämte ränta. Om det finns särskilda skäl, får Trafikverket besluta att sätta ned räntekravet helt eller delvis.

Uppföljning

10 § Trafikverket ska följa upp hur bidraget har använts och årligen redovisa resultatet av uppföljningen till regeringen. Den som har tagit emot bidraget är skyldig att medverka i den uppföljning och utvärdering av verksamheten som bestäms av Trafikverket och ska lämna de uppgifter som Trafikverket begär.

Bemyndigande

11 § Trafikverket får meddela föreskrifter om verkställigheten av denna förordning.

Överklagande

12 § Beslut enligt denna förordning får inte överklagas.

-
1. Denna förordning träder i kraft den xx 2018.
 2. Bidrag enligt förordningen lämnas dock för tid från och med den xx juni 2018.

På regeringens vägnar

UNDERSKRIFT1

Underskrift2
(Näringsdepartementet)

PM till förslag till stödordning för om avgiftsfri kollektivtrafik för ungdomar

Innehåll

Inledning	2
Förslag till förordning	2
Inledande bestämmelser	2
Kommentar.....	3
Ansökan och beslut	4
Kommentar.....	5
Återbetalning och återkrav	5
Kommentar.....	5
Uppföljning.....	5
Kommentar.....	5
Bemyndigande.....	6
Kommentar.....	6
Överklagande	6
Kommentar.....	6

Inledning

Riksdagen har den 12 december (prop. 2017/18:1 utg.omr. 22, bet. 2017/18:TU1, rskr. 2017/18:104) fattat beslut i enlighet med regeringens förslag i budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1). Regeringen föreslår i BP-18 om att ett statligt stöd på 350 miljoner kronor per år införs 2018–2020 för att finansiera avgiftsfri kollektivtrafik för skolungdomar under sommarlovet. Målgruppen är de skolungdomar som respektive vårtermin lämnar antingen årskurserna 6–9 i grundskolan eller år 1 och 2 i gymnasieskolan. I denna promemoria ges kompletterande information om innehållet i förslaget.

Förslag till förordning

Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om rätt för den myndighet som ansvarar för den regionala kollektivtrafiken i varje län att, i mån av tillgång på medel, få bidrag för att skapa förutsättningar för att erbjuda skolungdomar att resa avgiftsfritt med linjeförd kollektivtrafik under sommarlovet. Erbjudandet ska rikta sig till alla skolungdomar som är folkbokförda i länets kommuner och som respektive vårtermin lämnar antingen årskurserna 6–9 i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan eller sameskolan eller år 1 och 2 i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan. För elever i specialskolan ska erbjudandet även rikta sig till elever som lämnar årskurs 10.

I denna förordning avses med kollektivtrafik detsamma som i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 av den 23 oktober 2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70.

2 § Denna förordning är meddelad med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen.

3 § Bidrag lämnas till den regionala kollektivtrafikmyndigheten.

4 § Bidraget ska fördelas till regionala kollektivtrafikmyndigheter som ansöker om bidrag efter ett fördelningstal som bestäms av regeringen för varje regional kollektivtrafikmyndighet. Fördelningstalet utgår från antalet skolungdomar per län enligt 1 §.

Fördelningstalet ska bestämmas innan ansökningstiden enligt 6 § går ut.

Kommentar

Vem får söka och hur avgränsas kollektivtrafik?

Den regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM) i varje län får söka bidraget.

Syftet med bidraget ska vara att RKM i den ordinarie linjeförda kollektivtrafiken ska erbjuda avgiftsfri kollektivtrafik under sommarlovet. Det finns således inte krav på att RKM ska utöka redan fastställd och upphandlad kollektivtrafik.

Staten kan ge ett bidrag till finansieringen av en avgiftsfri kollektivtrafik för den utpekade målgruppen.

Regeringen överlåter till de regionala kollektivtrafikmyndigheterna att i samråd med övriga berörda parter i länet avgöra, i tid och omfattning, vad som i respektive län ska utgöra avgiftsfri kollektivtrafik. Det finns inget som hindrar RKM att erbjuda målgruppen lösningar som inom ramen för bidragets avgränsningar skapar förutsättningar för exempelvis ungdomar med färdtjänststillstånd att resa avgiftsfritt med kollektivtrafik. Det kan gälla att utnyttja kollektivtrafik bl.a. genom att medföljande (ledsagare) också får resa avgiftsfritt.

Olika skolformer

I budgetpropositionen för 2018 nämns endast skolformerna grundskola och gymnasieskola. Alla skolformer förutsätts omfattas av reformen: grundskola, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan samt år 1 och 2 i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan. Däremot ska bidraget inte omfatta särskole- eller specialskolelevers behov av andra transporter än linjeförd kollektivtrafik.

Fördelningsnyckel

Fördelningsnyckeln utgår från det totala antal ungdomar per län i den utpekade ålderskategorin. Den fördelning som framgår nedan grundas på uppgifter Regeringskansliet inhämtat från Skolverket med elevstatistik för läsåret 2016/17. Regeringskansliet kommer att slutligt beräkna fördelningen utifrån statistik för läsåret 2017/18 från den 15 oktober 2017. Denna statistik kommer att bearbetas av Skolverket och publiceras senast den 22 mars 2018.

Regeringen kommer därefter i en särskild förordning fastställa den slutliga fördelningen. Det totala bidragsbeloppet minskas med 2 mnkr som avsätts för Trafikverkets administration och uppföljning.

Fördelning av bidrag utifrån statistik inhämtad från Skolverket för läsåret 2016/17.	Tot antal personer [695 251]	Procent av totalt	Indikation på preliminärt bidrag [348 mnkr]
Blekinge län	11 195	1,61%	5,60
Dalarnas län	20 625	2,97%	10,32
Gotlands län	3 652	0,53%	1,83
Gävleborgs län	20 338	2,93%	10,18
Hallands län	23 235	3,34%	11,63
Jämtlands län	9 039	1,30%	4,52
Jönköpings län	26 190	3,77%	13,11
Kalmar län	17 055	2,45%	8,54
Kronobergs län	14 419	2,07%	7,22
Norrbottnens län	17 010	2,45%	8,51
Skåne län	89 930	12,93%	45,01
Stockholms län	154 796	22,26%	77,48
Södermanlands län	20 933	3,01%	10,48
Uppsala län	24 968	3,59%	12,50
Värmlands län	19 051	2,74%	9,54
Västerbottens län	18 067	2,60%	9,04
Västernorrlands län	17 757	2,55%	8,89
Västmanlands län	19 075	2,74%	9,55
Västra Götalands län	115 457	16,61%	57,79
Örebro län	21 302	3,06%	10,66
Östergötlands län	31 157	4,48%	15,60

Ansökan och beslut

5 § En ansökan om bidrag ges in till och prövas av Trafikverket.

6 § En ansökan om bidrag ska ha kommit in till Trafikverket senast den xx.

7 § När ansökningstiden enligt 6 § har gått ut ska Trafikverket pröva samtliga inkomna ansökningar. Trafikverket betalar ut bidraget.

8 § Den som ansöker om bidrag ska på begäran av Trafikverket inom den tid som verket bestämmer lämna de uppgifter som behövs för prövningen. Om sökanden inte följer en sådan begäran, får ansökan prövas i befintligt skick.

Kommentar

För 2018 kan datum i 6 § fastställas först efter remittering och när vi vet när beslut om förordning kan tas. För 2019 får en förordningsändring göras som blir mer allmän.

Återbetalning och återkrav

9 § Den som har fått bidrag är återbetalningsskyldig om ersättningen har beviljats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren skäligen borde ha insett detta.

På bidrag som krävs tillbaka ska ränta betalas från och med den dag som infaller en månad efter det att beslut om återkrav har fattats och efter en räntesats som vid varje tidpunkt överstiger statens utlåningsränta med två procentenheter.

Om någon är återbetalningsskyldig ska Trafikverket besluta att helt eller delvis kräva tillbaka bidraget jämte ränta. Om det finns särskilda skäl, får Trafikverket besluta att sätta ned räntekravet helt eller delvis.

Kommentar

Ingen kommentar.

Uppföljning

10 § Trafikverket ska följa upp hur bidraget har använts och årligen redovisa resultatet av uppföljningen till regeringen. Den som har tagit emot bidraget är skyldig att medverka i den uppföljning och utvärdering av verksamheten som bestäms av Trafikverket och ska lämna de uppgifter som Trafikverket begär.

Kommentar

Regeringen avser att i ett särskilt uppdrag till Trafikverket ge närmare direktiv om uppföljning och analys.

Bemyndigande

11 § Trafikverket får meddela föreskrifter om verkställigheten av denna förordning.

Kommentar

Ingen kommentar

Överklagande

12 § Beslut enligt denna förordning får inte överklagas.

-
1. Denna förordning träder i kraft den xx 2018.
 2. Bidrag enligt förordningen lämnas dock för tid från och med den xx juni 2018.

Kommentar

Ingen kommentar

REMISS: FÖRSLAG TILL FÖRORDNING OM STÖD FÖR ATT FRÄMJA FRI KOLLEKTIVTRAFIK FÖR UNGDOMAR**BESKRIVNING AV ÄRENDET**

Denna remiss gäller förslag om rätt för den myndighet som ansvarar för den regionala kollektivtrafiken i varje län att, i mån av tillgång på medel, få bidrag för att skapa förutsättningar för att erbjuda skolungdomar att resa avgiftsfritt med linjeförd kollektivtrafik under sommarlovet.

YTTRANDE

Kollektivtrafikförvaltningen i Region Västmanland ställer sig positiv till förslaget om förordning om stöd för att främja fri kollektivtrafik för ungdomar, men anser att tiden för införandet är väl kort. Med hänvisning till den demokratiska processen, där det sannolikt krävs beslut i regionfullmäktige för att införa fria sommarlovsresor samt eventuella systemanpassningar för att hantera uppdraget, kan det medföra att eleverna inte kan få tillgång till de fria resorna förrän tidigast i början av juli 2018.

Ungdomar åldern 12 år – 18 år

I förslaget till förordning står att skolungdomar som lämnar vissa årskurser under vårterminen ska erbjudas att resa avgiftsfritt under sommarlovet. Region Västmanland anser att även de ungdomar som har skoluppehåll bör omfattas av erbjudandet. Det kan röra sig om elever som är föräldralediga, långtidssjukskrivna eller av andra skäl inte går i skolan under vårterminen. För att underlätta distributionen kan samtliga ungdomar mellan 12 år och 18 år erbjudas avgiftsfri kollektivtrafik under sommarlovet.

Tåg

Region Västmanland bedriver inte tågtrafik i egen regi, utan ersätter tågentreprenören varje gång en resenär reser med våra produkter på tåg. Därmed kan en stor del av stödet tillfalla tågentreprenören, medan kostnaden för införandet av de fria sommarlovsresorna tillfaller Region Västmanland. Vi vill därför trycka på vikten av att varje RKTm själva får avgöra huruvida skolungdomarna ska få använda sommarlovsbiljetterna på tåg. Under en tremånadersperiod räcker det att en elev åker tur och retur vid åtta tillfällen för att hela stödet indirekt ska tillfalla tågentreprenören. Då RKTm avsätter såväl tid som resurser för att möjliggöra de fria sommarlovsresorna anser vi det högst rimligt att respektive myndighet ges möjlighet att disponera stödet på det sätt som lämpar sig bäst utifrån regionala förutsättningar.

Krav på uppföljning

För att kunna erbjuda fria sommarlovsresor sommaren 2018 krävs att RKTm redan nu fattar vissa beslut, utan att känna till vilka krav Trafikverket kommer att ställa på uppföljning. Den snabba processen kommer att innebära vissa pragmatiska lösningar. Därmed finns det en risk att vi erbjuder en lösning som inte tillgodoser Trafikverkets krav. Region Västmanland anser därför att det är lämpligt att kraven på det statistiska underlag som ska rapporteras in för sommaren 2018 inte är för höga.

Villkor för stödet

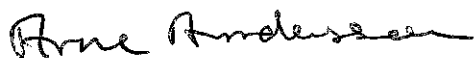
Region Västmanland önskar ett förtydligande av vilket underlag bidraget kommer att baseras på. Kommer stödet baseras på antalet skolungdomar som enligt förordningen är *berättigade* till fria sommarlovsresor, eller baseras det på antalet som får *erbjudande* om fria sommarlovsresor? Även om intentionen är att alla berättigade ungdomar ska få ta del av sommarlovsbiljetten är det sannolikt att vi på grund av problem i distributionskedjan inte når alla. Det är heller inte säkert att samtliga elever kommer att använda sina sommarlovskort, men kostnaden för att framställa dem blir ändå densamma för RKTm. Därför anser vi det rimligt att stödet inte utgår från andelen som faktiskt har *nyttjat* erbjudandet.

Eftersom RKTm måste fatta beslut innan vi känner till villkoren för stödet vill vi trycka på vikten av att stödet inte är villkorat med avancerad statistik. Vissa av Västmanlands kommuner erbjuder avgiftsfri trafik och vi kommer inte att kunna ta fram någon resestatistik från dessa.

Då den demokratiska processen riskerar att medföra att sommarlovsbiljetten inte kommer att kunna erbjudas förrän tidigast i mitten av sommaren, önskar vi ett förtydligande gällande ansökningsperioden. Om ansökan om stöd skall ske före den period som sommarlovsbiljetten skall gälla riskerar skolungdomarna i Västmanland att bli utan erbjudande för 2018. Genom att garantera för ansökande instans att ansökan kan lämnas in under sommaren och hösten säkerställs att alla RKTm får möjlighet att ta del av stödet. Vi önskar även ett förtydligande huruvida en kortare reseperiod kan komma att påverka möjligheten att ta del av stödet.

Då Region Västmanland ansvarar för att bedriva och utveckla kollektivtrafiken i Västmanland anser vi det rimligt att det är denna myndighet som ansvarar för att ansöka om stöd för åtgärden.

För Kollektivtrafikförvaltningen Region Västmanland, efter föredragning av Elisabet Wigholm.

Arne Andersson
Förvaltningsdirektör